

ked szabadság
 Anti. 1) Ha már
 gy a nagy hő a
 (hydrogen) és
 gy inkább szit-
 égéseknél gőzt
 ezeket elfojtja.
 a a fővárosban;
 ily képtár elég
 magukban, me-
 i időzésed leg-
 tod. — Unger
 yképet s az én
 Okolicsányi
 en kielégített.
 ak ugyan azt
 ettem. Boldog
 e. Hiszen azt
 akarom, hogy
 n eljátszogat-
 l óvatos légy.
 zöttük, s félő,
 andi. Hazánk
 masan versengő
 i, melynek Li-
 jedesü gyári
 nyári szabad
 gosabbat nem
 tója, Börbély
 e nyájas em-
 gedni a keze
 tekintését. —
 n tudomásul
 ság időd egy
 eged alatt el-
 dvözöllek. —
 gy-egy száma
 egett ne hoz-
 ivesen veszem
 z fordulj. —
 esodát bizony
 milyen rövid
 ön b valamire,
 be. — Több

gyámolítá-
 ista gyűjtése
 Katicza 4 frt.
 ezimü napi-
 egyes ada-
 gó bácsi.

enaem épület.
 pesten.

... VÁNDOROLNAK A TEMPLOM FELÉ. (Lásd a 39. lapon.)

SZILAJ KATA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

AGAM is azt akarom, szólt Dánosi. De hát legelőször is azt kell tudnunk, hogy ki volt? Hogy volt öltözve?

— Hosszu, barna esőköpenyt viselt s puha fekete kalapja volt.

— Hm! Ez furcsa! szólt Dánosiné. És különben milyen volt? Sápadt képü, beesett szemü, fekete hajja?

— Dehogy! Ellenkezőleg, pirosposzsgás képü, villogó szemü ficzko volt, világos szőke hajjal. Kissé leányos volt a képe és a hangja.

Dánosi és a neje összenéztek. Kezdek gyanítani valamit, de nem tudták elhinni. Ez már mégis csak több volna a tréfánál.

— Lehetséges volna az? Katicza mert volna ilyet tenni? szólt Dánosi.

— Katicza? No már az nem lehet! mondá Kálmán büszkén. Leány nem tud úgy járni, beszélni, hogy fiúnak nézzék. Különben Katicza itt van a lugasban, maga megmondhatja.

— Hívd elő! szólt az apa.

Kálmán beszaladt a lugasba, de ott ugyan hiába kereste Katiczát. Már csak a hült helye volt, mert Katicza a tulsó oldalon kiosont. Jó ideig hallgatta a beszélgetést és hova tovább mind jobban látta, hogy itt most mindjárt baj lesz, mindjárt kisül a csinye.

— Ejnye no, az az unalmas tanító! Pedig mondtam neki, hogy ne jőjjön ide... mit sem hallgat az okos szóra! Most már mit tegyek?

Az világos volt, hogy itt közel nem maradhat, mert itt mindjárt nyakoncsipik. Nem szép ugyan a futás, de mégis csak okosabb, mint hogy kivonszolják oda a tanító elé és ott csuffá tegyék.

— Abból bizony semmi sem lesz... elszököm... elrejtőzöm valahol itt a közeli erdőben és csak késő este jövök haza... akkorra úgy megijednek eltűnésem fölött, hogy senki sem fog többé a tanítóra gondolni.

Kiosont és futott. A hátsó ajtón kifutott a kertből, aztán gyorsan keresztül a mezőn, míg az erdőcskébe nem jutott. Itt kissé megpihent, hogy meggondolja, mit is tegyen hát igazán.

— Itt még nagyon közel vagyok... most bizonyosan keresnek, hogy odaállítsanak az elé az unalmas tanító elé és megszegyenítsenek. A mezőn munkások vannak, láthatta valamelyik, merre futottam, elárulhat. De ha messzebb bemegyek, ott aztán nem találhatnak reám.

Az árnyas, hüvös erdőben igen kellemes volt a séta s attól sem igen félhetett, hogy eltéved, mert országút mentén sétált.

— Kár, hogy nincs pénz nálam... elmennék a városba... ott maradnék, a míg csak nem hallanám, hogy kérve kérek, hogy menjek haza.

De hát pénz ugyan egy árva krajczárka sem volt zsebében és alkalmasint ha lett volna is, akkor sem ment volna a városig, mely ugyancsak messze volt. De a háztól jó messzire elbolyongott és mert sokat birt gyalogolni, már jó későre járt az idő, mikor azt kezdte észrevenni, hogy fáradt is, éhes is.

— Itt sok epret látok... ez nagyon jó... ez lesz ebédem, ozsonnám és vacsorám... aztán pihenek... aztán... no, aztán majd meglátom, mit tegyek.

A nagy gyaloglástól, hőségtől kimerülve, el is aludt a puha fűben. Mikor fölébredt, azt vette észre, hogy az eper-ebéd nem igen volt elég, nagyon éhes. És a nap már nagyon nyugvóra kezd szállani.

— Most már el kellene jutnom valahová... itt nem maradhatok, mert rám sötétedik. Nem is tudom, hol vagyok itt...

Fölkelt, de a sok járástól s az éhségtől olyan gyöngé volt, hogy alig birt lépegetni. Érezte, hogy így nem jut haza, de nem jut ki épen sehova sem. Ez a hely pedig, a hol most van, egészen elhagyott hely. Mi lesz belőle.

Tökéletesen elmúlt a pajkos kedve.

— Jaj, inkább bele se fogtam volna... most itt éhen halok, vagy valami farkas tép szét éjszaka... úgy járok, mint a mesékben olvastam, pedig akkor nevettem rajta, hogy az csak mese... Jaj, ha úgy lenne!

Félelmében sirva fakadt s épenséggel nem tudta, mitevő legyen. Leült az ut szélére és nézte, mint sötétedik körülte az erdő mind inkább. Borzongani kezdett s már a nagy csöndességtől is félt, mely körülötte uralkodott. Már a madarak is nyugalomra tértek. De azoknak fészkei is van! Milyen jó volna most otthon lenni!

A maga emberségéből ugyan ma már nem jut el oda, azt jól tudta. De a mint már javában kétségbe akart esni, egyszerre valami zajt hallott, még pedig léptek zaját. Figyelt és mihamar ráismert,

hogy ez lódobogás és egyre közelebb hallatszik.

Hamarjában nem tudta, örüljön-e vagy megijedjen. Ha valami jó ember jön erre lóháton, az megmentheti... de hátha gonosz rabló? Talán jobb is volna elbujni.

El is bujt egy bokor mögé s onnan leste, ki az, a ki közeledik. A lovas csakhamar előbukkant egy kanyarulatnál s Katicza örömeire épenséggel nem látszott veszedelmes rablónak. Jó-képű öreg földműves volt, vagy talán épen csász, a ki bejárta a határt. Sőt Katicza mintha látta volna is már valamikor.

Kiállt tehát az ut szélére és már messziről integetett a lovasnak, hogy álljon meg. Meg is állt és csodálkozva szólt:

— Uram bocsá! Hát a kisasszonyka mit csinál itt az erdő közepén, mikor mindjárt ránk borul az éjszaka?

— Elbolyongtam, magam sem tudom, hova jutottam s már nem bírok tovább menni... szeretnék haza jutni.

— Azt meghiszem. No, adjon hálát a gondviselésnek, hogy épen erre jöttem, mikor pedig a dülló-uton akartam menni. Bizony rossz éjszakája lett volna.

— De most már haza visz, ugy-e?

— Persze hogy haza. Csak nem hagyhatom itt az erdőben? Ugyan mit mondana az ura atyja.

— Hát ismeri az apácskámát? kérdé Katicza örvendve.

— Már hogyan ismerném? No, kapaszkodjék fel oda arra a magas partra, onnan könnyebben ide emelhetem a nyeregbe. Ilyen apró kisasszonykát még elbir az én jó öreg lovam.

Katiczának rögtön elmúlt minden bánata és aggodalma. Sőt még örült és tetszett neki ez a dolog roppantul. Most mindjárt lovagolni fog, gyalog jött, lóháton kerül haza, valóságos kaland, mintha csak mesében olvasná.

— Csöppet sem csodálnám, ha ez a vén paraszt egyszerre csak gyönyörű tündérré változnék, ez a sovány ló pedig griffmadárrá és röpülve mennék haza, gondolá.

Ilyen csodadolog azonban nem akart történni s be kellett érnie azzal, hogy szépen lasacskán koczogtak előre. Az öreg nem is valami nagyon ösztökélte a lovát, mert a szegény pára eleget fáradt egész nap. Aztán lóháton mégsem volt a Katiczáék faluja olyan nagyon messze. Az öreg inkább azt szerette volna kitudni, mit keresett Katicza ott az erdőben. De már ezt Katicza nem akarta megvallani, csak kitérőleg feleltetett. Az öreg pedig mosolyogva szólt:

— No, hiszen nem az én dolgom, hát ha nem mondja, hát nem mondja. Ismerem én az ilyen csinyeket, nekem is van otthon két ilyen fajta leányom, azok is szerettek elkalandozni, de leszoktak róla.

— Hogy szoktak le?

— Csak úgy, hogy nem tetszik nekik az ostorszij, a mit azután kaptak. Nem a, nem szerették egy csöppet sem.

— Oh, csak nem verte meg őket?

— Már biz én, kedves kisasszonykám, mi tagadás benne, megtettem és nagyon használt. No, nem mondom, hogy a kisasszonyka is ezt érdemelne, de hogy mondom! Tudom én azt, hogy az ilyen uri

kisasszonyokat nem szokták ostorral tanítani, elég a szép szó is.

Katicza elvörösödött egy kicsit, mert olyasmit érzett, hogy talán nem egészen úgy van, a mint a jó öreg mondta, nem elég a szép szó. De aztán mihamar vigan föl kaczagott.

— No, már így mégis csak jobb szeretem, hogy nem a maga leánya vagyok. Mert az ostort csakugyan nem szeretném megkóstolni. Csak tudnám, hol lakik, majd megkérdezném a leányaitól, nagyon fáj-e?

Az öreg is jókedvűen nevetett.

— Ha épen kíváncsi rá, megkérdezheti tőlök. Elmegyünk a házam elé, majd megmutatom.

— És elmehetek oda, ugy-e?

— Ha megtiszteli kisasszonyka szegény házamat, nagyon fogunk örvendeni.

— De bizony el is megyek. És tudja mit? Azután meglovagoltat egy kicsit, ugy-e? Oh, tudok én lovagolni! Mikor a nagyapánál voltam, sokszor lovagoltam. Volt egy gyönyörű kis lovacskám és a nagyapa megígérte, hogy nekem adja... de még eddig nem küldte el. Pedig jó lett volna ma is!

— Az ám! Akkor aztán meg sem állt volna a harmadik vármegyéig. Onnan pedig én nem vittem volna haza. Hát csak jobb ez így.

Egyelőre Katicza sem bánta, mert már késő este lett s örült, a mint lassanként ráismert egy-egy fára s végre megpillantotta kastélyukat, melyben még gyertyavilág látszott az ablakokban. Mikor már közel értek, így szólt:

— Innen már haza találok. . . leszálok. Köszönöm szépen a segítséget, nagyon szépen köszönöm.

Leszállt a lóról s az öreg földmives odább koczogott. Katicza pedig sietett a

kert hátsó ajtajához, hogy észrevétlenül beosonjon. Csakhogy az ajtó csukva volt!

Ez alatt otthon a házban nagy volt a zavar és aggodalom. Eleinte nem igen vették komolyan Katicza eltűnését, mert

... FÜLÖN FOGTA. (Lásd a 43. lapon.)

sok bolondos csinyt követett már ő el, tehát azt hitték, hogy most is majd nem sokára előkerül. De mikor egyik óra mult a másik után és végre sötét este lett,

akkor már nagy aggodalom lepte meg a jó szülőket. Mindenki kereste, kutatta a szökevényt, pinczétől a padlásig minden zugba benéztek, udvart, kertet bejártak,

a környéket is felkutatták, mind hiába. Az apa komoly lett, a jó mama pedig egészen oda volt.

Annál nagyobb volt az aggodalmuk, mert nem tudták, szándékosan tünt-e el Katicza, vagy talán valami szerencsétlenség érte? A szegény mama utoljára már legalább azt akarta tudni, vitt-e Katicza kalapot, felöltöt magával, hogy a hűvös éjben meg ne fázzen? Ha vitt, akkor bizonyos, hogy szándékosan marad el. Ment is a mama gyertyával a Katicza szobájába, hogy a ruhák közt szétnézzen.

Amint benézett, majd fölsikoltott. Mit látott! Ott az ágyban, — ott feküdt a szilaj kis leány, mélyen elmerülve édes álomba a nagy fáradság után. A jó mama bizony megfélemedezett minden haragról, bosszúságról, csak örült. Nem akarta fölbreszteni Katiczát, mert jól sejtette, hogy bizonyosan nagyon fáradt s legjobb most pihennie. Gyöngéden megcsókolta, aztán kiment és sietve tudatta a jó hirt a többiekkel. Így aztán nyugodtan tértek mindnyájan nyugalomra.

Másnap már mind együtt voltak a reggelinél, csak Katicza hiányzott. De ezen nem csodálkoztak. Ha egész nap bolyongott, ki van merülve, hadd aludjék. Az apa azonban így szólt:

— Jól van, pihenje ki a fáradságát. Hanem azután számolnia kell. Nagyon gonosz csinyt követett el, ezért lakolnia kell.

A mama sohajtva mondá:

— Persze! Persze! Ilyesmi nem maradhat büntetlenül.

— Egyelőre az legyen a büntetése, hogy szoba-áristomban marad. Tanulni

valót kell neki feladni s a szobájából nem szabad kijönnie egész nap.

— Jaj de jó lesz! kiáltott fel Kálmán. Így legalább egész nap békességben leszünk tőle.

— Ej, Kálmán, ez nem volt szép nyilatkozat, szólt Katicza mamája. Másnak a baján, büntetésén örülni nem szép dolog.

Kálmán elpirult és zavartan mentegőzött.

— Oh, hiszen én nem annak örvelek, hogy ő büntetést kap... csak annak, hogy nem fog engem és Zsófikát bosszant-hatni.

— No, Zsófiكا bizonyosan még sem örül úgy, mint te. Ugy-e nem, Zsófiكا?

A leányka szintén elpirult és kellel-lenül felelé:

— Annak nem örülök, hogy Katicza olyan pajkos csinybe keveredett és igazán sajnálom, hogy büntetést kap... de... de...

— De azt nem bánod, ha egy ideig nem látod, ugy-e? szólt Kálmán diadalmasan. Tudom én jól, hogy nem bánod.

— Hát... hát... azt csakugyan nem bánom.

— Oh, hát talán rosszul bánik veled? kérdé Dánosi komolyan.

— Azt nem mondom... de félek tőle.

— Meghizem azt! mondá Kálmán. Mikor örökké gyötri, csufolja; még sokkal inkább, mint engemet.

A szülőknek nagyon rosszul esett ezt hallaniok s nem feleltek rá semmit. A mama nagyot sohajtva fölkelt és kiment, hogy utánna nézzen, fölébredt-e már Katicza?

(Folytatása következik.)

EGY SZÉP SZOKÁS.

(Képpel a czimlapon.)

Kedves Forgó bácsi!

AGYON nagy meleg van most, ugy-e? Nem tudom, szereti-e Forgó bácsi a nagy meleget, (nem mondhatnám, hogy fölötte nagyon szeretném. F. b.) én eddig nem szerettem, de most már szeretem, mert mióta jól kimelegedett az idő, megint itthon van az én kedves Elek bácsim, a ki még nem öreg ember ám, de nekem mégis bácsim, mert a mamám testvére.

Azt kérdi talán kedves Forgó bácsi, hogy mit fecsegek én itt össze, mi köze van a nagy melegnek Elek bácsihoz és miért irok én Forgó bácsinak Elek bácsiról? Hát az csak úgy van, hogy nem tudom egészen jól, mikép fogjak bele abba, a mit meg akarok írni. Elek bácsi nélkül nem volna mit írnom, mert tőle hallottam; ő meg azért jött most haza, mert most nálunk is jó meleg van. A mult őszen, mikor a hűvös, komor napok álltak be, Elek bácsi nagyon beteg volt és az orvos azt tanácsolta neki, menjen messzire, a hol télen sincs hideg. El is ment és csak most a tavasz végén jött haza, olyan egészségesen, hogy azt hiszem, többé nem fog a mi telünktől sem félni.

Mióta itthon van, sokat mesél nekem utazásairól s én ezt úgy szeretem hallgatni! Néha eszembe jut, mennyire szeretném, ha itt volnának kis olvasótársaim is és velem együtt hallgatnák, a mint Elek bácsi elbeszéli, mit mindent látott a szép Olaszországban, a hol a telet töltötte. És mert erre gondoltam, egyszerre csak az

jutott eszembe, hogy a sok érdekes történetke közül valamelyiket leírom kis olvasótársaimnak.

A minap a sok fénykép közt, melyet Elek bácsi magával hozott, épen arra esett a szemem, melyet itt küldök kedves Forgó bácsinak, hátha talán lerajzoltatná a »Kis Lap«-unkba? (Mint látod, megtettem. F. b.) Nézttem, nézegettem, de nem igen értettem, mit ábrázol. Persze mindjárt szaladtam Elek bácsihoz és megkérdeztem, mi az?

— Ahá! Emlékszem... ez egy nagyon kedves, szép szokás. Hajdanában talán megvolt másfelé is, de az emberek lassanként elfeledték, mert rég elmúlt az a nagy baj, melyre emlékeztet, mai nap már kevesen is gondolnak rá. De ott, a hol én jártam, még sok olasz faluban megtartják ezt a régi szép szokást.

— Mi az? Mondja el, kedves bácsi!

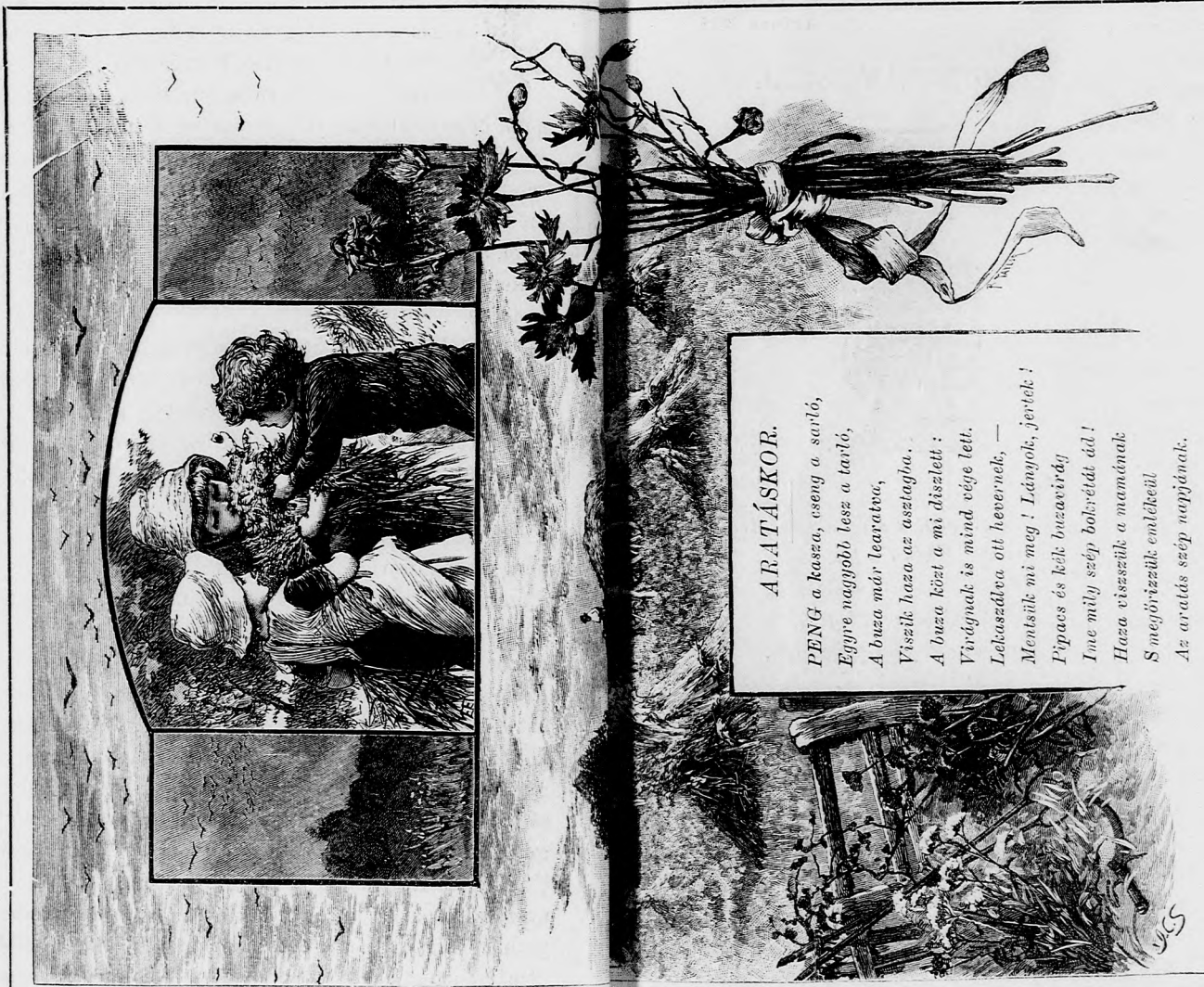
Azzal hamar készen leszek, hugocskám. Pedig tulajdonképen nagyon messze régi időn kell kezdenem. Bizonyosan olvastál már arról, hogy régen, több száz esztendővel ezelőtt, a török nép nagyon hatalmas volt. Seregei mindenfelé elárasztották a szomszéd országokat s a győzelmes szultánok egyik országot a másik után hódították meg, sokáig nem birt nekik senki ellenállani. És a hová betörték, ott gyászos pusztulás maradt a nyomukban. A városokat, falvakat fölperzselték, a kincseket elrabolták, az embereket pedig lánczra füzve elhurczolták magukkal messze idegen földre, hogy ott mint rabszolgákat dolgoztassák.

Szomoru sorsa volt az ilyen rabnak. Otthon egykor talán gazdag, büszke ur

volt, vagy vitéz katona, a török rabságban pedig kinozták, gyötörték nehéz rabszolgákban, hogy még az igavonó baromnál is rosszabb volt a dolga. Szigoruan ügyeltek rá, hogy meg ne szökhessenek s kegyetlen kínzás volt büntetése, ha menekülni próbált. Hirt se hallott többé hazuról kedveseiről, azok sem ő róla, azt sem tudták egymásról, élnek-e?

Akadnak azonban akkoriban nemes szívű, önfeláldozó emberek, kik megemlékeztek az ilyen szerencsétlen emberekről és azt tűzték ki feladatuk gyanánt, hogy a török fogságban sinylődőket kiszabadítsák. Nem is volt ez tulajdonképen nagyon nehéz, csak hogy sokba került. A török basa, a kinek ilyen rabja volt, szívesen szabadon bocsátotta, ha kapott érte váltságdíjat. Csak hogy ő maga szabta meg, mennyi aranyat kíván a rabjáért. A szegényebb sorsu hiába irt volna haza, hogy váltsák ki szomorú rabságából, családja nem segíthetett rajta. De segítettek azok a jó emberek, a kik a rabok kiszabadításán fáradoztak. Ezek mindenfelé gyűjtötték az alamizsnát és jó emberektől fillérenként szedték össze a pénzt. És mivel sokféle és mindig gyűjtögettek, össze is gyűjtöttek sokat.

Mialatt pedig egyik rész gyűjtött, a másik rész neki indult a pogányok földjének. Ott minden vészszel és veszedelemmel daczolva, fölkeresték a szegény rabokat s alkudni kezdtek a pénzsovár törökbasákkal, bégekkel és más előkelőkkel,

ARATÁSKOR.

PENG a kasza, cseng a sarló,
Egyre nagyobb lesz a tarló,
A buza már learatva,
Viszik haza az asztalra.
A buza közt a mi álszélű:
Virágok is mind vége lett.
Lekaszálta ott hevernek, —
Mentsük mi meg! Lányok, jertek!
Pipacs és kék búzavirág
Ime mily szép bokrétdi ad!
Haza visessük a mamánk
S megörizzük emlékül
Az aratás szép napjának.

a kik ilyen rabokat tartottak. Ez nem volt ám könnyű és veszélytelen dolog, gyakran a nemes alkudozó is rabsorsra

ték a váltságdíjat s a megszabadított emberrel mentek odább. Mikor már egy-egy csapat kiváltott rab együtt volt, megindul-

tak haza felé. Honukba érve pedig az volt első dolguk, hogy együtt templomba mentek, ott hálát adtak a Mindenhatónak a szerencsés szabadulásért, azután ki-ki sietett a maga falujába, házába, rég nem látott kedveseihez.

Ezek az idők rég elmúltak, a török hatalmának vége lett, nem hódított többé más népeket, hanem még ő vesztette el egyik országát a másik után. Nem is hurczolt többé keresztényeket rabságra, már régóta nem kell többé ilyen szerencsétleneket kiváltani

De akkoriban, mikor még olyan szomorú világ uralkodott, sok helyen egy szép szokással emlékeznek meg a szegény rabokról. És ez a szokás maradt meg mai napig is olasz földön sok faluban.

Tavaszkor, midőn ismét melegebben kezd sütni a nap s vigan zengenek a madarak, kimennek a gyermekek a mezőre, erdőbe és mindenféle csellel madarat igyekeznek fogni. Sikerül is nekik, mert nagyon ügyesek ebben. És ha az idegen ember pirongatja őket, mosolyogva fele-

jutott. De ez nem rettenté el a derék férfiakat s addig-addig fáradoztak, míg sikerült a gögös törökkel megalkudni. Lefizet-

lik, hogy nem lesz annak a madárkának semmi baja. Nem is lesz.

Haza viszik s otthon kalitkában jól tartják, gondosan ápolják egészen addig a napig, a melyre az ünnep ki van tűzve, a szegény rabok kiszabadulása emlékének ünnepe. Ezt egy-egy nagyobb templomban ülik meg s oda gyűl az egész környékről a gyermek-sereg. A kinek van madárkája, az vékonyka zsinórra köti a kis rabot, virágot is szed s vig csapatban, dalolva, bokkrétákkal vándorolnak madarastul a templom felé. (Lásd a képet a czímlapon.)

Megtelik a templom egészen, száz meg száz gyermek van együtt s száz meg száz rab madárka csicsereg fájdalmasan. De megkezdődik a mise és megjön a percz, a mikor felhangzik az intés, hogy szabadon kell bocsátani a szegény rabokat. Ekkor minden gyermek eloldja a madárka bilincsét s egyszerre száz meg száz madárka reppen föl a templomban. Eleinte ijedten, zavartan röpkednek, mert a boltozat alatt nem tudnak hamarjában hová lenni; de a sekrestyés már jó előre gondoskodott, hogy minden ajtó, ablak nyitva legyen s a madárkák mihamar rátalálnak a szabad utra, kiröpülnek és odakint háladalt zengve szabadulásukért, visszatérnek fészkeikhez.

A gyermekek pedig vidáman térnek haza és örömmel gondolnak arra, hogy boldoggá tették a kis madárkákat, emlékezetül arra a régi időre, mikor a török rabságból hazakerültek osztak szét épen olyan boldogan a templomból.

— — — Ezt mondta el nekem Elek bácsi s én elmondtam kis olvasótársaim-

nak. Örvidenek, ha nekik tetszenék. Kedves Forgó bácsit pedig melegen üdvözölve, vagyok

hű kis olvasója:
Katona Biri.

ZUM-ZÁM DALA.

ÉN VAGYOK a szép Zum-Zám,
A nagy Khina a hazám,
Khinában a nap meleg,
De én mégsem rettegek.
Van napernyőm gyönyörű,
A ki látja, megörül,
Rajta át nem tör a nap,
Fejemre nem kell kalap,
Lássák, mily szép a hajam!
Ruhám is, lám! czifra van,
Csupa selyem, egész kincs,
Nektek, tudom, ilyen nincs.
Mebámulnak az uton
S mind azt mondja, jól tudom:
Ni, de csak szép igazán
Ez a híres szép Zum-Zám!

LEFÜLVE.

(Képpel a 37. lapon.)

MÉG ha nem is mondanám, akárki is mindjárt kitalálja, hogy nagyon csunyán rajta vesztett most az egyszer Vad Laczinak a kedves pajtása, a Torkos Ferkó. Nem úgy képzelte ő ennek a csinynek a végét, mikor belefogott. De hát a ki rosszban töri a fejét, az sokszor jár úgy, a hogy nem is gondolja.

Ferkó persze csak azt hitte, hogy nem is rosszban töri a fejét, hanem nagyon jóban. Mert ő nagyon jónak tartotta az édes kajszin-barackot, ha pedig torkig lakhatik a jó gyümölcsből, az már hogy ne volna jó?

Csak az volt a hiba, hogy a barackfa nem az ő kertjökben nőtt, hanem a harmadik szomszédében. De utóvégre ez sem volt igen nagy baj, mert az a fa olyan okosan nőtt épen a kerítés mellett, hogy az ágai kinyultak a kerítésen túl, ott kínálhatták a jó érett gyümölcsöt. Ferkó legalább úgy vélte, hogy nagyon kínálgatják. Sokszor elnézegette ő, amint arra bolyongott és látta, mint érik a barack napról napra jobban a meleg nyári nap-sugártól.

— De jó dolguk lesz, ha majd leszedük! sohajtá.

És amint ezt gondolta, mindjárt egyebet is gondolt. Miért ne szedné ő le? Ezek az ágak kihajolnak a kerítésen, hosszú póznával leveri a gyümölcsöt és odább áll. Még csak baj sem érheti, mert itt a kerítésen kívül ritkán jár ember. Ha pedig benn a gazda észreveszi is, mire a kerítésen keresztül jut, Ferkó már messzire elillanhat.

Ezt Ferkó mind nagyon szépen furfangosan kieszelte és azonnal hozzá is fogott terve végrehajtásához. Kerített egy hosszú póznát s szorgalmasan ütögette le a pompás érett barackokat. Gyönyörűség volt nézni, mint potyogtak

s Ferkó előre örvendezett, hogy milyen nagyszerű oszonnája lesz. Közben gondosan figyelt, nem hall-e valami gyanusat a kert belsejéből, nem jön-e a gazda? De nem hallott semmit, teljesen megnyugodott, hogy nem látja senki.

Mikor már megelégette a zsákmányt, abba hagyta a gyümölcs leverését. Hadd maradjon holnapra is.

— Most szépen összeszedem, aztán elbuvom valahová és lakomat csapok.

Hej! Csakhogy keserves lakoma lett ebből! Nem vette azt Ferkó észre, hogy épen a hol áll, nagy lyuk van a palánkban, a lyukon két izmos kar kinyul és egyszerre csak fülön fogja a barack-tolvajt. (Lásd a képet a 37. lapon.)

— Hát te semmirekellő, így pusztított a gyümölcsömet? kiáltott valaki.

Ferkó majd kővé vált ijedtében. Próbált volna szökni, de nem lehetett, erősen le volt fülelve. Egy kicsit még biztatta magát, hogy a ki a lyukon keresztül megcsipte, végre is elereszti, mert majd megunja így tartani. De ebben is csalódott, mert a kerítésen túl ilyen szó hagzott:

— Matyi szolgám, kapaszkodjál keresztül a palánkon és fogd meg ezt a tolvajt, addig majd tartom.

És pár perc múlva egy izmos leány termett ott Ferkó mellett s karon fogta. A pompás barackot elszedték tőle, őt magát pedig elvezették egyenesen az apjához, a ki aztán olyan oszonnát adott Ferkónak, a milyenre épen nem számított és nem is vágyódott. Megemlegette egy hétig is, a barackfának pedig még a tájékát is messzire elkerülte. De még egyéb efféle csinyektől is nagyon ovakodott ezután, mert így okoskodott:

— Az ember nem tudhatja, hol van egy kis rés, melyen át fülön fogják. Sokkal okosabb bele sem fogni tilos dologba, akkor nem érhet semmi baj.

nekik tetszenék.
g melegen üdvö-

hű kis olvasója:
Katona Biri.

DALA.

Zum-Zám,
zám,
leg,
nek.
nyörü,

ap,
lap,
hajam!
ra van,
kincs,
nincs.

on
jól tudom:
zán
-Zám!

LEVÉL NAGYAPÁTÓL.

NAGYAPA irt sürgős levelet, —
 Mi legyen most rá a felelet?
 Azt írja, hogy hozzá mehetünk,
 Lesz ott néhány vidám, jó hetünk,
 Hanem előbb azt kell tudnia:
 Érdemes-e jutalmaznia,
 Az iskolát jól végeztük-e,
 Hogy-mint áll viseletünk ügye?
 Makranczosság, pajkosság miatt
 Hányszor voltunk büntetés alatt?
 Én megírok mindent őszintén,
 A jót is, de a hibát szintén,
 S kedves hugom, azt tanácsolom,
 Kövess te is ezen a nyomon.

Ugy-e jó lesz? Azt írom tehát:
 »Jól végeztük mi az iskolát,
 Jól tanultunk, abban nincs hiba,
 De volt néha egy kis galiba;
 Elkövettünk pajkos csínyeket,
 A melyeknek sirós vége lett.

Mert hiába! Bár intés volt sok,
 Nem vagyunk még elég okosok.
 Érdemünk van és hibánk vegyest,
 De nagyapa úgy is tudja ezt
 És jóságos nagy szeretete
 A jót nekünk duplán írja be.«

A KIS PIKTOR.

(Keppel a 15. lapon.)

Az A, már én csak azt mondom, hogy ha pap nem lesz, hát piktor lesz belőle, akár még szentképet is fest a templomunkba, még szebbet, mint a mi most van. Majd meglássák!

Igy szólt akárhányszor az öreg dada, a ki Jenőt kicsi korában ápolta. Most persze már nem volt rá szüksége, hogy gondját viseljék, mint valami kis gyermeknek. Most már nagy fiu, sőt Jenő egészen nagy diáknak tartotta magát. Tudott írni, olvasni, számolni, járt iskolába és tanult sok mindenfélét, a sokból pedig

legjobban szerette a rajzolást, pingálást. Az már bizonyos, hogy erre nagy kedve volt és mikor hallotta, hogy vannak emberek, a kik híresek és gazdagok lettek festményeik által, eltökélte, hogy ő is híres festő lesz.

Festegedett is sokat, ámbár ez még nem volt épen nagy művészet. A hol könyvben rajzot talált, azt befestette tarka-barka szinekkel. De hát ezzel is lehetett tanulni, aztán mulatságos is, apja tehát nem bánta, ha ezzel foglalkozik.

Az igazat megvallva, Jenő inkább azért pingálgatott, hogy mulasson, mint hogy tanuljon, törve a fejét, mikép kell a rajzot legjobban kiszinezni. És ha

épen nem sikerült kedvére, lecsapta az egészszet.

Ott ült egy napon megint és nagyon buzgón belefogott a munkába. Ezt most

különösen szépen akarta megcsinálni, mert előre dicsekedett az apjának

— Jól van, majd meglátom, felelé apja. Csak aztán kitartásod is legyen hozzá.

A kitartás nem volt épen nagy erénye Jenőnek. De most majd megmutatja, mit tud. Meg is mutatta volna, ha a nyitott ablakon nem hall valamit.

— Mintha Ferkó és Pali játszanának odakint! szólta magában.

Az ám, ugy is volt. Még pedig nagyon vigan játszhattak, mert kaczagásuk ugyancsak behallatszott. Jenő egy ideig csak hallgatta, de nem bírta sokáig.

— Ugyan mit csinálnak? Megnézem.

Könyvet, ecsetet, festékes-táblát letette a földre s az ablakhoz ment. Onnan aztán láthatta, hogy Ferkó és Pali nagyon vigan vannak: hosszú deszkát fektettek keresztbe egy fatörzsön s a deszka két végére ülve, hintáztak, inceselkedve, ki bírja jobban lenyomni a másikat. De már ennél ott kellett lenni Jenőnek. Szaladt is ki azonnal.

— Jenő urfi, ne hagyja így szanaszét a holmiját, szólta az öreg dada.

— Ej, ne avatkozzék bele. Jövök én mindjárt vissza. Talán csak nem ülök itt egész nap.

Mikor egyszer aztán kint volt, nem egyhamar jutott eszébe visszatérni. Egyik játékból a másikba mentek, az pedig mulatságosabb volt, mint a festegetés. De a nagy fehér czicza ott a szobában talán a pingálást találta mulatságosabbnak, mert amint járt-kelt és rátalált a földön heverő holmira, szaglálgatni, kaparászni kezdte, addig-addig, míg végre a vízzel telt poharat feldöntötte, még pedig épen a félig bepingált képre. A czicza nem szerette a vizet, tehát ijedten kiszökött az ablakon, de a rajzkönyv egészen elázott a viziócsában. A festékes-ládácskának is bőven jutott a vízből, a festékek szétáztak, tönkrement Jenőnek egész mestersége.

Mikor nagysokára visszatért s látta a veszedelmet, persze nagyon boszankodott és szidta a cziczát, mert a macska festékes lába elárulta, hogy és miként történt a baj. Az apa is megtudta, de nem a cziczát okolta.

— Magad vagy oka és sokáig fogod emlegetni, mert addig nem lesz új festőkészüléked, míg a zsebpénzedből meg nem takarítasz annyit, hogy ujat vehess. És ha nincs kitartásod, akkor kár bele is kezdened, mert a ki pajkos játék kedvéért abba-hagyja a megkezdett komolyabb munkát, abból ugyan soha sem lesz se pap, se piktör.

Ugy hallom, hogy ezt Jenő nagyon megjegyezte magának s talán haszna lesz belőle.

HÁROM APRÓ TÖRTÉNET.

(Az aprók számára.)

I.

A kis leány és a kis czicza.

VOLT egyszer egy kis leány, ki a kertben ült és játszott. A kertajtóban meg egy kis czicza mosakodott. A kis leány elkezdte hívogatni a cziczuskát: »czicz miczi, cziczicz!«

Miczi oda ment a kis leányhoz, elkezdett vele játszani, hozzá dörzsölődött és dorombolt.

A kis leány örült, hogy játszhatott a cziczussal és szépen czirógatta.

Mindketten szerették egymást s jó barátok voltak.

De a kis leány egyszer csak elkezdte a miczit bosszantani, a farkát húzogatni, szóval: rossz indulat vett rajta erőt.

A miczi megharagudott, nem dorombolt többé, hanem jól megkarmolta a kis leányt s így tett: »pfssz, pfssz!« Már akkor nem szerették többé egymást s nem is voltak jó barátok. A kis czicza nem akart játszani tovább a kis leánynyal s eltávozott.

És a kis leány egyedül maradt.

.....
A rossz szívűnek nincsenek barátai.

II.

Madárfészek a kémény tetején.

Volt egyszer egy madárfészek egy kémény tetején, a fészekben meg négy kis tojáska.

Mikor a kis tojások felnyiltak, négy kis tollatlan madárka jött ki belőlök.

De az anyának voltak ám tollai és fölmelengette őket, az apa pedig élelmet ment nekik keresni.

A kis madarak aztán elkezdtek nőni és tollasodni. Édes anyjok is ott hagyhatta ekkor már őket, hogy segítsen az apának az élelem szerzésben.

Mivel pedig a kis madarak szárnyai még nem voltak eléggé megerősödve a repülésre, az anya, mielőtt elment, ezeket mondá: »csíp, csíp, csíp!« Ami madár-nyelven annyit jelent, hogy: »kedves gyermekeim, ne hagyjátok el a házat, vagyis: maradjatok a fészekben!« De mikor az anya elrepült, az egyik kis madár engedetlenkedni kezdett. Ki akart menni a fészekből s egész a szélégig lépett. Jaj, a kis vigyázatlan, mindjárt kiesik! Zsupsz! No lám, már kiesett! Oh jaj, belepottyant a kéménybe!

Mikor a szülők visszajöttek, már csak három kis madarat leltek a fészekben.

És az a három kis madár egyszerre kiáltotta: »Csíp, csiricsíp, csíp, csíp!« — ami azt tette: »Testvérünk oda veszett! Bele esett a kéménybe!«

És az anya, az apa, s a három kis madár-testvér közösen búsultak és szomorkodtak.

.....
Mert a rossz gyermek engedetlensége egész család bánatát okozhatja.

III.

A könyv.

Volt egyszer egy kis fiu. Palinak hívták. Pali öt éves volt. Gyakran oda ült édes anyja mellé és így kérte:

— Anyám, édes anyám! Mesélj nekem valamit, kérlek szépen.«

És az édes anyja szép történeteket mesélt neki.

Egy napon Szent Erzsébet történetét mondta el, aki istápolta a szegényeket, vigasztalta a betegeteket és jótékony órangyala volt mindazoknak, akik hozzá fordultak segélyért.

Mikor elvégezte, Palika kérdé:

— Anyám, ismered te szent Erzsébetet?

— Nem én fiacskám, hiszen szent Erzsébet régen meghalt.

— Dehát akkor hogyan tudod, hogy mit csinált? folytatá a gyermek.

— Könyvből olvastam, felelé anyja.

Másszor meg az egri nők vitézségét mondta el, mint verték vissza a törököt, forró szurokkal öntve le az ellenséget s nagy köveket hengerítve rá a vár bástyáiról, mint futottak meg a törökök s mint maradtak győztesek a vitéz egri nők.

Mikor vége volt az elbeszélésnek, Palika azt kérdé anyjától:

— Mama, láttad te, mikor az egri nők harczoltak?

— Hogy láttam volna fiam, hiszen ők is régen elhaltak már, épen úgy, mint szent Erzsébet.

— Akkor honnan tudod hát, mit csináltak?

— Könyvből olvastam, viszonzá az édes anyja.

Másszor meg az utazók viselt dolgait mesélte el gyermekének a szerető anyja, kik nagy tengeri utakat tettek hajón és kik oly országokban kötöttek ki, hol homok-sivatag terül el s fekete bőrű embe-

rek laknak, hol nagy négylábu állatoknak púp van a hátukon, hol a fák oly gyümölcsöket teremnek, melyeknek belseje tejszerű édes fehér folyadékot tartalmaz. Szóval sok szépet és sok mindent mesélt, ami a kis Palit roppant érdekelte.

És ismét kérdé:

— Anyám, jártál te ezekben az országokban?

— Nem gyermekem, viszonzá ez; nagyon messze vannak azok.

— De hát akkor honnan tudod, hogy mi minden van ott?

— Ezt is könyvből olvastam, volt a válasz.

Egyszer, mikor a mama elment hazulról, Palika nagyon unatkozott, kivált ha arra gondolt, hogy most nincs, a ki történetkéekkel mulattassa

Elgondolta, hogy ha a mama szép elbeszélései könyvekben vannak, akkor ő is kikeresheti magának azokat. Oda ment az asztalhoz, elő vett egy könyvet, felnyitá... de semmit sem látott, csak apró fekete jegyeket fehér lapon. Ide-oda forgatta a lapokat, eleitől végig, de az mindenütt egyforma volt. És mivel ebből semmit sem tudott kiokoskodni, letette a könyvet, tovább unatkozott s el is aludt a várakozásban, míg anyja visszatért. Mikor hallotta, hogy az már haza jött, elébe futott.

— Anyám, édes, mondá, mit kell csinálni, hogy megértsem azokat a történeteket, melyek a te könyveidben vannak?

— Gyermekem, mondá az anyja, meg kell tanulni olvasni.

— — — — —

HÁROM APRÓ TÖRTÉNET.

(Az aprók számára.)

I.

A kis leány és a kis cicza.

OLT egyszer egy kis leány, ki a kertben ült és játszott. A kertajtóban meg egy kis cicza mosakodott. A kis leány elkezdte hívogatni a ciczusát: »cicz miczi, ciczicz!«

Miczi oda ment a kis leányhoz, elkezdett vele játszani, hozzá dörzsölődött és dorombolt.

A kis leány örült, hogy játszhatott a ciczussal és szépen czirógatta.

Mindketten szerették egymást s jó barátok voltak.

De a kis leány egyszer csak elkezdte a miczit boszantani, a farkát húzogatni, szóval: rossz indulat vett rajta erőt.

A miczi megharagudott, nem dorombolt többé, hanem jól megkarmolta a kis leányt s így tett: »pfssz, pfssz!« Már akkor nem szerették többé egymást s nem is voltak jó barátok. A kis cicza nem akart játszani tovább a kis leánynyal s eltávozott.

És a kis leány egyedül maradt.

.....
A rossz szívűnek nincsenek barátai.

II.

Madárfészek a kémény tetején.

Volt egyszer egy madárfészek egy kémény tetején, a fészekben meg négy kis tojáska.

Mikor a kis tojások felnyiltak, négy kis tollatlan madárka jött ki belőlök.

De az anyának voltak ám tollai és fölmelengette őket, az apa pedig élelmet ment nekik keresni.

A kis madarak aztán elkezdtek nőni és tollasodni. Édes anyjok is ott hagyhatta ekkor már őket, hogy segítsen az apának az élelem szerzésben.

Mivel pedig a kis madarak szárnyai még nem voltak eléggé megerősödve a repülésre, az anya, mielőtt elment, ezeket mondá: »csíp, csíp, csíp!« Ami madár-nyelven annyit jelent, hogy: »kedves gyermekeim, ne hagyjátok el a házat, vagyis: maradjatok a fészekben!« De mikor az anya elrepült, az egyik kis madár engedetlenkedni kezdett. Ki akart menni a fészekből s egész a széléig lépett. Jaj, a kis vigyázatlan, mindjárt kiesik! Zsupsz! No lám, már kiesett! Oh jaj, belepottyant a kéménybe!

Mikor a szülők visszajöttek, már csak három kis madarat leltek a fészekben.

És az a három kis madár egyszerre kiáltotta: »Csíp, csiricsíp, csíp, csíp!« — ami azt tette: »Testvérünk oda vészett! Bele esett a kéménybe!«

És az anya, az apa, s a három kis madár-testvér közösen búsultak és szomorkodtak.

.....
Mert a rossz gyermek engedetlensége egész család bánatát okozhatja.

III.

A könyv.

Volt egyszer egy kis fiu. Palinak hívták. Pali öt éves volt. Gyakran oda ült édes anyja mellé és így kérte:

— Anyám, édes anyám! Mesélj nekem valamit, kérlek szépen.

És az édes anyja szép történeteket mesélt neki.

Egy napon Szent Erzsébet történetét mondta el, aki istápolta a szegényeket, vigasztalta a betegeket és jótékony őrangyala volt mindazoknak, akik hozzá fordultak segélyért.

Mikor elvégezte, Palika kérde:

— Anyám, ismered te szent Erzsébetet?

— Nem én fiaskám, hiszen szent Erzsébet régen meghalt.

— Dehát akkor hogyan tudod, hogy mit csinált? folytatá a gyermek.

— Könyvből olvastam, felelé anyja.

Másszor meg az egri nők vitézségét mondta el, mint verték vissza a törököt, forró szuorokkal öntve le az ellenséget s nagy köveket hengerítve rá a vár bástyáiról, mint futottak meg a törökök s mint maradtak győztesek a vitéz egri nők.

Mikor vége volt az elbeszélésnek, Palika azt kérde anyjától:

— Mama, láttad te, mikor az egri nők harcoltak?

— Hogy láttam volna fiam, hiszen ők is régen elhaltak már, épen úgy, mint szent Erzsébet.

— Akkor honnan tudod hát, mit csináltak?

— Könyvből olvastam, viszonzá az édes anyja.

Másszor meg az utazók viselt dolgait mesélte el gyermekének a szerető anyja, kik nagy tengeri utakat tettek hajón és kik oly országokban kötöttek ki, hol homok-sivatag terül el s fekete bőrű embe-

rek laknak, hol nagy négylábu állatoknak púp van a hátukon, hol a fák oly gyümölcsöket teremnek, melyeknek belseje tejszerű édes fehér folyadékot tartalmaz. Szóval sok szépet és sok mindent mesélt, ami a kis Palit roppant érdekelte.

És ismét kérde:

— Anyám, jártál te ezekben az országokban?

— Nem gyermekem, viszonzá ez; nagyon messze vannak azok.

— De hát akkor honnan tudod, hogy mi minden van ott?

— Ezt is könyvből olvastam, volt a válasz.

Egyszer, mikor a mama elment hazulról, Palika nagyon unatkozott, kivált ha arra gondolt, hogy most nincs, a ki történetkéikkel mulattassa

Elgondolta, hogy ha a mama szép elbeszélései könyvekben vannak, akkor ő is kikeresheti magának azokat. Oda ment az asztalhoz, elő vett egy könyvet, felnyitá... de semmit sem látott, csak apró fekete jegyeket fehér lapon. Ide-oda forgatta a lapokat, eleitől végig, de az mindenütt egyforma volt. És mivel ebből semmit sem tudott kiokoskodni, letette a könyvet, tovább unatkozott s el is aludt a várakozásban, míg anyja visszatért. Mikor hallotta, hogy az már haza jött, elébe futott.

— Anyám, édes, mondá, mit kell csinálni, hogy megértsem azokat a történeteket, melyek a te könyveidben vannak?

— Gyermekem, mondá az anyja, *meg kell tanulni olvasni.*

—

Meg kell tanulni olvasni a gyermeknek, hogy elméjét élesítse, ismereteit gyarapítsa a más emberek tapasztalásaival és felfedözéseivel.

KÖRREJTVÉNY.

Y
A O
U O
I H
S I
A N
N

A kör egyik betűjéből kiindulva és annak minden 8-ik betűjét véve, egy híres magyar hős és hadvezér nevét kapjuk.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXV. kötet 1-ső számában közölt betűrejtvény megfejtése:

Imre, gerle, mag, iga, vad, ital, is, veres, Tilda, deres.

Addig verd a vasat, míg meleg.

Helyesen fejtették meg: Madarász Viktor, Holzwarth Emilia, Weisz Kornélia és Béla, Keczer Stefánia, Hertzka Ágnes és Róbert, Murárik Bercei, Tisza Lajos, Ónody Matild, Dombrádi izr. népiskola növendékei, Veidinger Irma, Mihalovics Évike, Freund Regina és Antal, Szerényi Kornélia, Miklós Ödön, Truskovszki Margit.

*

A »KIS LAP« XXXV. kötet 1-ső számában közölt tréfás találós mese megfejtése:

4 macska volt.

Helyesen fejtették meg: Váczy Mariska, Földessy Ilonka, Engel Seraphine,

Madarász Viktor, Hajós Irén, Goldstein Marcell, Blau Jolán és Jetta, Freund Regina és Antal, Szerényi Kornélia,

*

A »Kis Lap« XXXIV. köt. 26-dik számában közölt betűrejtvény megfejtését még beküldték: Tisza Lajos, Nagy Elek, Weisz Zsófi.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kertész Tibor. Kissé nagyon kényelmesen van szerkesztve. Végre minden szó vagy név szolgáltat anyagot az efféle rejtvényekre. — **Földessy Ilonka.** Jaj kis lányom, ha én mindnyájatoknak külön-külön adnék utasítást a megfejtésre, akkor az nem volna már rejtvény. Csak a nehezebb dolgokban vezetlek nyomra. Pedig az a feladvány nem is nehéz. Az tudni való, hogy minden szám a feladott rejtvény egy betűjének felel meg. — **Ernyáczki Tádé.** No kis csillagász, most van módodban: a Jupiter ugy ragyog minden éjjel, mint egy kis hold. — **Ernst Irma.** Annak a számát meghatározni nem lehet. Ha együtt van 100—200, küldheted. — **Lang Franciska.** A 3 rejtvényből 2-öt közlök. Az elbeszélés, melynek néhány sorába vándorok találkozása, tüzvész, gyermekélet megmentése, anya hálálkodás stb. van leírva, nagyon is kurtácska. A névre való kérdésre igennel válaszolhatok. »Lloyd«-ot azért írják két l-lel, mert az egy londoni kávésnak volt a neve, kinek kávéházában, még akkor nem lévén börze, kötötték meg a nagy üzleteket. Azóta sok nagyobb terjedelmű kereskedői, vagy kereskedői céloknak szolgáló ipartelepeket (hajógyárt stb.) neveznek azon a néven. — **Pápay Cornelia.** Jelöld meg a kötetet s a számot, amelyben az megjelent, s akkor is a kiadó-hivatalhoz fordulj kéressel. — **Jellachich Ilonka.** Neked is csak ezt a tanácsot adhatom.

Jótekonyság.

A *Halmi-árvák javára*: Szabados Béla 1 frt 25 kr. (Ez összeg a Szabados Béla, Benedek Sándor, Nagy Károly és Vippler Ede által rendezett bábszínházi előadás jövedelme.)

Ez adomány a »Nemzet« című nappaliban van kimutatva.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.

Forgó bácsi.